

1. OKUMA METNİ (ANA METİN)

GAZEL

Gazel

Divan edebiyatında yaygın kullanılan nazım biçimidir. Gazelerde genellikle “aşk, tabiat, güzellik, kadın vb.” temalar ele alınır. Beyit nazım birimiyle yazılan gazellerin beyit sayısı 5-15 arasında değişir. Beyitler; aa, ba, ca, da, ea... biçiminde uyaklanır. Gazelin ilk beytine matla, son beytine makta, en güzel beytine beytül-gazel denir.

Çıkalı göklere ahum şereri döne döne
Yandı kandîl-i sipih-rûn cigeri döne döne

Ayagı yir mi basar zülfüne ber-dâr olanun
Zevk u şevk ile virür cân ü seri döne döne

Şâm-ı zülfünle gönül Mısır harâb oldu diyu
Sana ilet-di kebûter haberi döne döne

(...)

Kâ'be olmasa kapun ay ile gün leyl-ü-nehâr
Eylemezlerdi tavâf ol güzeri döne döne

Sen olasan diyu yir yir asılub âyîneler
Gelene gidene eyler nazarı döne döne

Ey Necâtî yaraşur mutribi şeh meclisinün
Raks urub okuya bu şi'r-i teri döne döne

Ölçü: Fe'ilâtün/Fe'ilâtün/Fe'ilâtün/Fe'ilün

Necâtî Bey, Divan

(haz.: Ali Nihat Tarlan, Necatî Beg Divanı)

Necâtî Bey (Temsili)
(?-1509)

- XV. yüzyılın tanınan divan şairlerinden olan sanatçının asıl adı İsa'dır.
- Devrinde "Hüsrev-i Rûm" (Anadolu şairlerinin padişahı) olarak anılmıştır.
- Zengin kelime hazinesi, özgün imge dünyası ve sade diliyle Türk şiirine temel taşı koyanlardan biridir.
- Şiirlerinde sade bir Türkçe kullanmış; halk söyleyişleri ile atasözleri ve deyimlere sıkça başvurmuştur.
- Şiirleriyle kendisinden sonra gelen birçok şairi etkilemiştir.
- "Döne döne" redifli gazeline başta Bâkî olmak üzere pek çok şair tarafından nazireler yazılmıştır.

Eseri: Divan